

Spis treści

Przedmowa	9
Źródła do dziejów archeologii poznańskiej	11
I. Odkrycia archeologiczne w czasach Oświecenia	25
II. Czasy romantyzmu. Próby ochrony zabytków do 1857 r	27
III. Lata 1857 – 1918. Pierwsze instytucje archeologiczne Poznania	
III.1. Zbiory pozamuzealne. Działalność naukowa miłośników archeologii. Powstanie pierwszych instytucji zajmujących się archeologią	36
III.2. Zbiory archeologiczne Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 1857-1918	56
III.3. Zbiory Towarzystwa Historycznego Prowincji Poznańskiej (Historische Gesellschaft für die Provinz Posen)	67
III.4. Muzeum Prowincjonalne – Muzeum Cesarza Fryderyka (Provinzialmuseum – Kaiser Friedrich Museum)	73
III.5. Niemiecka Akademia Królewska – (Die Königliche Akademie zu Posen)	81
IV. Archeologia w okresie międzywojennym	
IV.1. Organizacja instytucji archeologicznych i ochrony zabytków w Rzeczypospolitej	83
IV.2. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk: Komisja Archeologiczna i Muzeum im. Mielżyńskich	98
IV.3. Dział Prehistoryczny Muzeum Wielkopolskiego	101
IV.4. Archeologia na Uniwersytecie Poznańskim	109
IV.4.a. Organizacja Uniwersytetu Poznańskiego i kierunków archeologicznych	109
IV.4.b. Instytut Prehistoryczny	112
IV.4.c. Seminarium Archeologii Klasycznej	117
IV.4.d. Archeologia na innych kierunkach	119
IV.4.e. Akademickie Koło Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego Studentów Uniwersytetu Poznańskiego	119
IV.4.f. Powszechne Wykłady Uniwersyteckie	121

IV. 5. Państwowy Urząd Konserwatorski	122
IV. 6. Polskie Towarzystwo Prehistoryczne	128
V. Lata 1939 – 1945. Organizacja niemieckich badań archeologicznych i konserwatorstwa w okupowanym Poznaniu	
V.1. Archeologia w III Rzeszy – nauka czy ideologia?	135
V.2. Dział Prehistoryczny Muzeum Cesarza Fryderyka – Krajowy Urząd Prahistorii (Landesamt für Vorgeschichte)	142
V.3. Instytut Prahistorii Uniwersytetu Rzeszy (Institut für Vor- und Frühgeschichte)	152
V.4. Ocena działalności archeologów niemieckich w Poznaniu	153
VI. Lata 1945 – 1958. Odbudowa instytucji archeologicznych po II wojnie światowej	
VI.1. a. Odbudowa instytucji archeologicznych w latach 1945-1948	155
VI.1. b. Przebudowa metodologiczna. Wprowadzenie centralistycznego modelu zarządzania w latach 1949-1955	170
VI.1.c. Zmiany w czasie “odwilży”. Próby decentralizacji. Zmiany organizacyjne w latach 1956-1958	198
VI.1.d. Ocena zmian organizacyjnych i przebudowy metodologicznej po II wojnie światowej	207
VI. 2. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Komisja Archeologiczna PTPN	212
VI.3. Muzeum Prehistoryczne – Muzeum Archeologiczne	213
VI.4. Organizacja kierunków archeologicznych na Uniwersytecie Poznańskim- Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza	230
VI.4. a. Instytut Prehistoryczny – Katedra Archeologii Polski i Powszechnej	234
VI.4.b. Instytut Badań Starożytności Słowiańskich	241
VI.4.c. Zakład Archeologii Klasycznej	247
VI. 4.d. Zespół Katedr Historii Kultury Materialnej	249
VI. 4.e. Wykłady o tematyce archeologicznej na innych kierunkach	253
VI. 4.f. Koło naukowe Prehistorii Studentów Uniwersytetu Poznańskiego-Sekcja Archeologiczna Koła Naukowego studentów Historii Kultury Materialnej	254

VI. 5. Instytut Zachodni	258
VI. 6. Działalność wielkopolskich ekspedycji Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego	262
VI. 7. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk, Zakład Archeologii Polski (Wielkopolski i Pomorza)	266
VI. 8. Organizacja ochrony zabytków archeologicznych w Poznaniu	274
VI. 9. Polskie Towarzystwo Prehistoryczne	275
VI. 10. Oddział Poznański PTP	279
VI. 11. Oddział Poznański PTA	280
VII. Posłowie	282
Wykaz wykorzystanych dokumentów	283
Wykaz skrótów	300
Literatura	302
Aneks I (Kim byli?)	325
Aneks II (Wybór źródeł)	349
Zusammenfassung	405
Skorowidz	415